

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inserat davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Krafijeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODРUZNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8. — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. —
Račun pri poštnem Cekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

VIHAR IN POPLAVE V ITALIJI

Sicilija je popolnoma opustošena — Ves promet je ustavljen — Česar ni razdejal vihar, je uničila voda — Poplave tudi v gornji Italiji

Rim, 24. februarja. Zadnjih 48 ur besni nad Sicilijo strahovito neurje. Ciklon je hudo pribadel province Palermo, Trapani, Catanesetta, Egrenti in Menina. Zaradi dolgotrajnih nalivov so reke prestopile bregove in poplavile obširna polja in vasi. Orkanski veter je izruval skoraj vse drevje. Telefonske in brzovojne zveze so prekinjene, železniški promet pa je popolnoma nemogoč. Morje je tako razburkano, da so številne luke hudo poškodovane. V Palermu je voda poplavila vse predmestje in povzročila ogromno škodo. Mnogi trgovski lokali so pod vodo. Vse ulice so neprehodne. Na več krajih so popokale vodovodne in plinske cevi. Mesto je brez luči. Pri reševanju se je pripetilo več hudih nesreč. Neki mornar in neki podnarednik sta utonili.

la. Na trgu San Bonofrio sta utonila dva trgovska pomočnika. Policia in vojaštvo pomagata pri reševanju. Vlaki na prograh Palermo—San Agata, Palermo—Catania, Palermo—San Erazmo in Palermo—Trapani so na več krajih skočili iz tirov, ker so proge od vode izpodjedene. Tudi na cestah je ustavljen ves promet.

V mestu Coroneos se je utrgal velik plaz in porušil več hiš. Iz Catanie poročajo o katastrofalnih poplavah. Velika Catanska planota je popolnoma pod vodo in vse setve so uničene. V catanski luki se je porušilo več nasipov.

Tudi iz gornje Italije poročajo o poplavah, ki so nastale zaradi deževja. Ker je nastopilo južno vreme, se je začel tajati sneg, kar je nevarnost poplav še dovečalo. Promet se za enkrat je ustavljen ves promet.

Velika Catanska planota je popolnoma pod vodo in vse setve so uničene. V catanski luki se je porušilo več nasipov.

Tudi iz gornje Italije poročajo o poplavah, ki so nastale zaradi deževja. Ker je nastopilo južno vreme, se je začel tajati sneg, kar je nevarnost poplav še dovečalo. Promet se za enkrat je ustavljen ves promet.

silko še vzdržuje, vendar pa obstaja nevarnost, da ga bodo morali na več proga ustaviti.

Plazovi tudi v severni Španiji

Leon, 24. februar. V kraj Huelgo je pridrzel plaz ter zasul neko hišo, pri čemer je izgubila življenje vsa družina, starši in 4 otroci. V severni Španiji so silni snežni viharji, ves cestni in železniški promet je ustavljen ves promet.

Povodnji tudi drugod

Stambul, 24. februar. s. Marica je prestopila bregove te je v Odrinu deloma porušila 47 hiš. Potniki orient-ekspreza so morali del potovat na avtomobilih.

Suwa, 24. februar. s. (Otoki Fidži). V dolini reke Rewa je prišlo do večjih poplav, ki so po dosedanjih poročilih zahtevali sedem človeških žrtv.

Praktično reševanje agrarne krize

Sklipi pariške agrarne konference — Proučevanje možnosti prodaje agrarnih pridelkov na evropskih tržiščih

Pariz, 24. februarja. Na popoldanski konferenci agrarnih držav so najprej podali svoje mnenje zastopniki oih držav, ki uvažajo žito iz podunavskih držav. Avstrijski delegat dr. Schiller je izjavil, da kupuje Avstrija žito predvsem od svojih sosedov. Druge oddajene države zaradi prevelikih prevoznih stroškov ne pridejo v poštev.

Zastopniki drugih držav so izjavili svojo pripravljenost pomagati podunavskim agrarnim državam. Sklenjeno je bilo, da se osnuje poseben odbor, ki bo proučil možnost plasiranja agrarnih pridelkov iz južnovzhodnih agrarnih držav na severnih in zapadnih evropskih tržiščih.

Pomirjenje med makedonstvujočimi je samo navidezno

Nezadovoljneži v obeh taborih napovedujejo še ljutejšo borbo — Nov razkol v organizaciji

Sofija, 24. februar. Komisija za spravo med obema sprimama taboroma makedonstvujočih je obavila o uspehu svoje akcije komuniste, v katerem naglaša, da more z največjim zadovoljstvom objaviti, da je uspešno rešila svojo nalogo. Skupina Pop-Hristova in Prličeva je pristala na to, da se razdrži in da ustavi vsako borbo in s tem omogoči popolno edinstvo v organizaciji makedonstvujočih. Komisija smatra, da je s tem dosedanj spor povrnjan in zasigurna enotnost v bodoči borbi. S tem je obenem podana osnova za najširšo in popolno izkorščanje organizacije za niene vzuvene cilje.

Klub temu oficijelnemu sporazumu pa v Sofiji nihče ne veruje, da bo s tem konec dosednjega krvavega obračinjanja med mihičevci in protogerovci. Glasilo Vanče Mihajlova »Makedonija« je to v svojem

včerajnjem uvodniku tudi odkrito povedalo, a tudi pristaš generala Protogerova ne odobravajo sklenjenega sporazuma. Ta skupina nezadovoljneži je imela zadnje dni več zborovanj, na katerih so razpravljala o tem, ali naj se pokrene sklenjenemu sporazu ali pa naj še bolj poostre dosedjanje borbo. Po živahnih debatih je bilo sklenjeno, da se sklice Širša konferenca, na kateri bo obsojena pomirjevalna akcija Pop-Hristova in Prličeva in objavljena nadaljnja borba. V Sofiji se govorji, da bodo ti nezadovoljneži osnovali svojo posebno organizacijo in vse kaže na to, da bo prišlo še do bolj krvave borbe med obema taboroma. Pomirjenje bo ostalo samo na papirju in je le pesek v oči onim, ki se zavedajo, kako Škodljiva je ta borba za bolgarski narod doma in v inozemstvu.

Proračun moravske banovine

Beograd, 24. februar. r. Kakor smo že posredovali, zaseda v finančnem ministrstvu pod predsedstvom pomočnika finančnega ministra g. Letice posebna komisija, ki proučuje proračune posameznih banovin. Komisija je doslej pregledala in odobrila proračun moravske banovine. Proračun znaša skupno 84.882.000 Din. Poleg državne dotacije tvorijo glavni dohodek banovinske doklade, takse in trošarine. Doklade so znižane od prejšnjih 50 na 25 odstotkov in so proračunane na 17.5 milijona. Takse in trošarine so predvidene z 16.6 milijona. Med izdatki je namenjena največja vsota, to je 44.8 milijona, za tehnična dela, v prvi vrsti za zgradbo cest. Za socialno politiko in narodno zdravje je določenih 15, za pospeševanje poljedelstva 13.3, a za prostovet 5.8 milijona. V kratkem pride na vrsto proračun dravske banovine.

Ureditev pašnikov in goličav

Beograd, 24. februar. c. V ministrstvu za šume in rudnike so končnojavno zaključena dela na sestavljanju ureditev o ureditvi knjig za goličave in planinske pašnike. Ureditev pa že odobrili ministrstvi financ in pravne ter bo njeno besedilo v najkrajšem času predloženo vrhovnemu zakonodajnemu svetu.

Al Capone Madžar?

Budimpešta, 24. februar. Tukajšnji listi poročajo, da je prosličal chicaški kralj razbojnik Al Capone madžarski rojak in sicer iz Velikega Varaždina. Njegov oče še sedaj živi tamkaj v starosti 75 let, je brezposeln in se je nedavno obrnil s prošnjo na svojega znamenitega sina v Ameriko, naj mu pošije podporo. Ameriški Al Capone mu je res poslal primeren znesek. V svoji mladosti je bil Al Capone znan razbojnik po vseh večjih mestih Evrope in je ob neki priliki vlotil tudi v neko tržaško banko. Ko so mu postala evropska tla prevroča, jo je popihal v Ameriko.

Montevideo, 24. februar. Tukajšnja policija je bila obveščena, da je postal znani vodilni chicaški roparjev Al Capone v Toroneto tri može z nalogom, naj umore odičnega kanadskega pravnika Perkinsa Bulla, ki ni hotel plačati Al Caponiju zahtevane sotne denarja. Atentat se ni posrečil, ker leži Bull v boin ci.

Časten poziv beograjskemu univerzitetnemu profesorju

Beograd, 24. februar. p. Profesor pravne fakultete na beograjski univerzi dr. Milet Novakovič je dobil od pariške Sorbonne poziv, naj priredi na Sorbonni več predavanj. Dr. Novakovič je ta častni poziv sprejel in bo meseca marca odpotoval v Pariz.

Občinske volitve v Španiji

Madžarska in zagrebški atentati

Madžarska

in zagrebški atentati

Kako so emigranti dobivali madžarske potne liste — Preiskava v Beogradu in Budimpešti

Budimpešta, 24. februar. »Magyar Ország« poroča: V teku včerajšnjega dne je namestnik šefa jugoslovenskega poslanstva v Budimpešti imel konferenco z načelniki posameznih oddelkov, nakar je odpotoval iz madžarske prestolnice. Jugoslovensko ministrstvo notranjih zadev vodi preiskavo, ki naj ugotovi, kako so posamezni hrvaški emigranti prišli do madžarskih potnih listov. Po informacijah iz dobro obveščenih krogov je ministrstvo dobilo podatke, iz katerih je razvidno, da so po-

samezne osebe dobole madžarske potne liste z izigravanjem madžarskih oblasti. Naše ministrstvo ima seznam teh oseb, ki so v zadnjem času dobole lažne potne liste. Po teh vesteh bo beografska vlada pravočasno dostavila podatke madžarskim oblastem. Sotrudniku našega lista je bilo to izjavljeno na merodajnem mestu. Madžarska vlada pa ponovno prosila, naj ji jugoslovenska vlada dostavi podatke za preiskavo.

Lep uspeh Kmetijske družbe dravske banovne na polju živinoreje

Ustanovitev prve selekcijske zadruge za živino v Ljubljani — Priznanje kmetijskega ministrstva.

Beograd, 24. februarja. p. Na iniciativno Kmetijske družbe za dravsko banovino v Ljubljani so bili doseženi prav lepi uspehi na polju pospeševanja živinoreje v dravski banovini po živinorejskem odseku omenjeni organizacije. V sporazumu z bansko upravo namerava Kmetijska družba še bolj pospešiti v dignitvi živinoreje s posebnimi selekcijskimi zadrugami, ki bodo izbirali in vzrejale one vrste plemenske živine, ki v naših krajih najbolj uspeva in najbolj odgovarja razmeram in potrebam prebivalstva. Prva takša selekcijska zadruga je bila te dni osnovana v Ljubljani.

V zvezi s to akcijo sta prispevala danes v Beograd predsednik prve selekcijske zadruge

ge gosp. Klemenčič in referent banske uprave za živinorejo gosp. Muri, ki sta posetila načelnika obiske za živinoreje v kmetijskem ministrstvu. Poročala sta o dosedanjih uspehih Kmetijske družbe na polju živinoreje in stavila predlog o osnovanju sličnih selekcijskih zadrug v ostalih banovinah. Predlog se naslanja na zakon o pospeševanju živinoreje in predvideva centralizacijo pospeševanja živinoreje v okviru selekcijskih zadrug. Na odločajočem mestu je bil predlog z zadovoljstvom sprejet in Kmetijska družba je prejela zagotovljeno, da bodo v najkrajšem času po vzoru ljubljanske selekcijske zadruge osnovane slične organizacije po vsej državi.

Socialno zavarovanje in delavske organizacije

Centralno tajništvo delavskih zbornic je izvršilo ministru za socialno politiko in narodno zdravje svoje želje in svoje predloge glede novega zakona o socialnem zavarovanju. Ta odgovor je bil sestavljen po številnih anketah, potom najrazličnejših delavskih organizacij in končno redigiran na nedavni konferenci vseh delavskih zbornic. Zato predstavka centralnega tajništva upravičeno poudarja, da se v njej zrcalijo želje in predlogi ogromne našega delavstva.

Delavci izražajo v svoji predstavki pred vsem Zahvaljuju ministru za socialno politiko in narodno zdravje za dobro voljo, da se oživijo zavarovanje za starost, onemoglost in smrt, ki je bilo določeno z zakonom že pred desetimi leti, ni pa bilo izvedeno. Kljub svojemu zelo težkemu položaju so delavci pripravljeni v ta namen plačati še 15 odstotkov svoje zavarovane mezdze, kar bi predstavljalo zanje novo bremo od 75 do 100 milijonov dinarjev. Pri tem upajo, da bodo prav toliko prispevali tudi delavci in razpoloženi na to, da bo tudi država dala potrebno podporo, da bi se ta del dosednjega zakona uresničil. Ker pa načrt novega zakona dolgača zmanjšuje dosednjih delavskih pravic pri zavarovanju za bolezni in nezgodne za celih 30 odstotkov in izključuje od pravice do zdravljenja člane delavskih družin, zmanjšuje rente in članarine, veže velik del pravic na desetmesecno zaposlenje v letu, ki je pri sedanjih nezaposlenih gospodarskih razmerah redko, smatrajo delavci, da bi preveč izgubili in ne morejo pristati na novo zakonsko osnovo. Zato žele, da se stari zakon o zavarovanju delavcev ne ukine, temveč potopoma izvaja in da se v njem po potrebi izvršijo samo delne novelizacije.

Gotive delne nočajo dajati zakonite podpore delavcem, ki niso rojeni ali niso zaposleni na njihovem področju. Zato delavske zbornice zahtevajo, naj se na nezakonita praksa odpravi. Z ozirom na zelo veliko važnost borca dela v sedanjem času velike nezaposlenosti bo centralno tajništvo naprosto ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje, naj se sklice skupna konferenca zastopnikov vseh delavskih družin in delavskih zbornic, na kateri bi se razpravljalo o ukrepih za nujno reorganizacijo borca dela in za doseganje večje učinkovitosti v borbi proti brezposelnosti.

Delavske zbornice so z velikim zadovoljstvom pozdravile odredbo ministra za socialno politiko in narodno zdravje g. Nikole Preke, da se na reden način izvrši volitve delavskih zaupnikov. Volitve se v najlepšem redu in brez kakih težkoč izvajajo po vsej državi, kar jasno dokazuje, da ni bilo razloga proti njim. Duhovne razmere med delavstvom so danes po vsej državi popolnoma urejene ter bi bilo tudi zelo koristno in praktično, ako bi se po volitvah delavskih zaupnikov izvršile tudi redne volitve v ustanove delavskoga zavarovanja in v delavske zbornice.

INOZEMSKIE BORZE

Curih: Beograd 9.126, Pariz 20.3337, London 25.20375, New York 518.80, Bruselj 72.35—72.34, Milan 27.17, Madrid 55—, Amsterdam 20.20, Berlin 123.31, Dunaj 72.90, Sofija 3.76, Praga 15.36, Varšava 58.15, Budimpešta 90.45, Bukarešta 3.0825.

KINO IDEAL

Danes ob 4., pol 8. in 9. uri
HANNS JUNKERMANN v smehapolnem filmu:

Dva morska psa

Pol stoletja zdravnik

Jutri bo praznoval 50letnico promocije znani javni delavec dr. Vinko Gregorič

Ljubljana, 24. februarja.

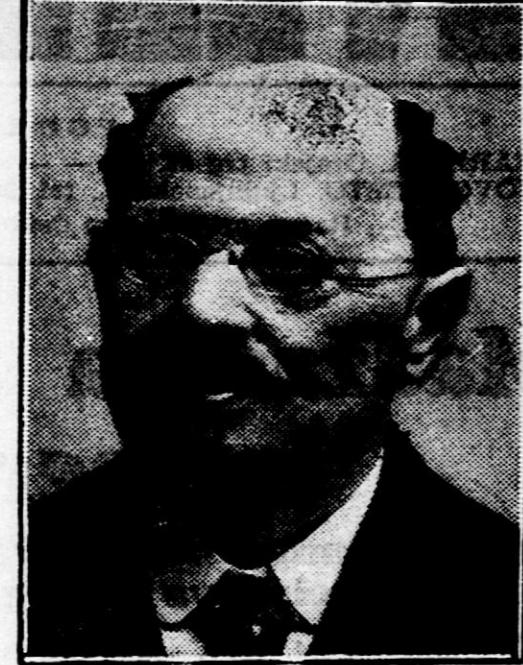
Jutri mine 50 let, kar je bil na Dunaju promoviran za doktorja vsega zdravilstva dr. Vinko Gregorič, naš znani lokalni patriot, ki se z vso pridomstvo udeležuje javnega življenja in deluje posebno pri vsem vprašanjih, ki se tičejo koristi našega mesta.

Jubilant je sin Andreja, dolgoletnega in enega zadnjih ljubljanskih kirurgov in sestanovitelja Društva zdravnikov na Kranjskem. Pa tudi njegov brat Andrej, ki je umrl leta 1905 v Lipiku kot vpokojen ravnatelj bolnice v Pakracu, je bil torej zdravnik. Vinko je študiral gimnazijo v Ljubljani, kjer je leta 1875 tudi maturiral. Po študiju se je vrnil v Ljubljano in nastopil službo sekundarija na oddelku za notranje bolezni v tedanji deželnici bolnic na Dunajski cesti. Šef mu je bil dr. Karl Bleiweiss. Proti koncu leta 1881 je postal sekundarij na ginekološkem oddelku dr. Valente, decembra meseca 1892 je pa kot Dornigov naslednik postal primarni dermatološko-venerološkega oddelka v ljubljanski bolnici, kjer je ostal do leta 1923, ko je stopil v pokoj.

Dr. Vinko Gregorič je kot član zdravniškega društva priredil celo vrsto znanstvenih predavanj iz svoje stroke. Razen tega je pa deloval z izredno živilim naporum za ustanovitev zdravniških zbornic. Vendar je pa njegov trud imel uspeh šele v Jugoslaviji. Leta 1905 je ustanovil tudi Pokojnički zasad za zdravniške vbove in sirote. Zelo važna je pa njegova skrjarška družba za zgradbo Narodnega doma, ko je ves narod v resnicu po krajevih zbirala za ponosno palčko, kjer je sedaj Narodna galerija. Celo navdušen sportnik je bil na slavljenec in je ustanovil Klub slovenskih biciklistov, ki je prirejal prav velike tekme. Med najvažnejše jubilantove ustanovitve pa spada Delniška stavbinska družba Union, ki je postavila naš največji hotel in se pravkar peča s se večjimi náčrti. Za povzročilo Ljubljane je važno tudi Društvo hišnih posestnikov, ki mu je tudi ustanovitelj in najagilnejši odbornik.

V neprestanem delu za svoje rojstno mesto se jubilant seveda ni mogelogniti tudi politike in je bil tudi deželniki poslanec, večkrat pa občinski svetnik. Vedno

mu je šlo le za dobrobit mesta tako, da ga lahko smatramo za najmarijivejšega delavca za ospaljanje in moderniziranje Ljubljane. Uspehi njegovega dela se najlepše vidijo iz velike zbirke fotografij starih ljubljanskih stavb, ki jih danes ni več in so jih zamenjala nova moderna poslop-

ja in nove slike ulice. Ta zbirka, ki jo je navdušen in za korist Ljubljane vedno pozravovalni jubilant zbral z največjim trudem v teku dolgih let — saj pusti fotografirati vsako hišo, ki jo nameravajo podpreti — je važen zgodovinski material, obenem pa tudi dokaz naše energije in trdne volje za napredkom.

Dr. Vinko Gregorič je kot dober zdravnik samoobsebi umetno tudi dober človek. Poznajo ga bolniki, hvalenji so mu pa zlasti revezlji v hiralnici, ki jih obiskuje dan na dan, a pozna ga tudi berači vsega mesta. Tisto njegovo delovanje na karitativnem polju je pa glasen apel vsem njegovim mlajšim kolegom, da je človekjavost zdravnikova dolžnost. Kakor je povsod natančen in vesten, tako pa tudi povsod del mnogo več, kakor zahteva njevod poklic.

Še vedno neumorno delavnemu somičanju ob lepem jubileju tudi naše priznance in iskrene čestitke!

Matija ne dela in ne razbija

Letos se ni obnesel pregovor, da sv. Matija led razbija, če ga ni, ga pa naredi

Ljubljana, 24. februarja.

Sveti Matija je mogočen svetec, še bolj kot Elija, vsaj danes. Že stoletja sem razbija led ali ga pa dela, če ga še ni. Tako pravi vremenska prerokba v obliku narodnega pregovora, ki je gotovo vsem znani, ne le penzionistom — pač zato, ker se vsako leto govorji in piše o njem, vrag vedi, zakaj. Ta prerokba je podobna prav za prav vsem vremenskim, ker pravi, če bo, bo, če ne bo, pa bo ali ne bo. Pomote so v prerokbah seveda vedno izključene, vedno se vse do pišice izpolni, če ne tako, pa vsaj malo drugače, kar pa nič ne de.

Torej sv. Matija led razbija. Danes pa ni led, zato bi si ga moral narediti, če bi ga hotel razbiti. In pregovor pravi, da ga naredi, če ga ni. Seveda mu ne bo tudi tega ničše štel v zlo, če ga ne bo nadredil, če izvzamemo darsalce.

Toda nikomur ni vseeno, kaj bo naredil ali kaj dela. Življenjska pomena je naravnost, kar se bo danes zgodilo ali kar se ne bo. Včeraj je bila brozka kot pač skoraj vse dni letošnje zime, zato smo pač lahko z matematično natančnostjo pričakovali, da bo Matija producirjal led na vso kriplje. No, danes pa je tako...

Sprito vsega tega je potrebno klijub vsemu, da se pogovorimo nekoliko o Matiji in pregovorih. Naše polje sicer niso svetniki, niti svetnice božje, pa na tisto polje tudi ne silimo, nego se hočemo seznaniti z Matijo le toliko, kolikor je pač potrebno za današnji pomemben dan. Kar se pa pregovorov tiče, jih tudi ne bomo preveč drezali in onegavili, ker je to na loga etnologov, umetnostnih zgodovinarjev in drugih izvoljenih ter poklicanih.

Matija je bil apostol. Pratika in slikarji ga prikazujejo s sekiro v rokah. Najbrž je v življenju imel z njo kaj opraviti, morda je bil tesar, lahko bi bil tudi mesar — to je končno vseeno, mi ne smemo reči ne tega ne onega, ker nismo poklicani. Glavno je, da je Matija zaradi svoje sekire postal tako popularen. Ljubljansko je bilo namreč mnenja, da ta svetec razbija led s sekiro in tega prepričanja je je najbrž še sedaj. Resnici na ljubo povedano pa Matija v življenju ni razbijal led, s sekiro, ga sploh ni razbijal, ta čast ga je doletela mnogo pozneje. Seveda, s sekiro se že da led razbiti, posebno, če ni predebel, zato je verjetno, da ga svetec tudi lahko razbija, vsaj če more vtihteti sekiro. Drugo vprašanje pa je, s čim led dela, s sekiro se ga menda ne da delati. To pa končno ni tako zanimivo. Dovolj je, če vemo, da led dela, kako, to je končno vseeno. Izven diskusije je tudi, iz česa naj dela led, saj je »urovin« v Ljubljani toliko, da bi lahko z njimi zalagali ves svet. Naša brozga je še bolj popularna kot pregovor o Matiji, o njej se ne prestaja, piše in črkva. To je najbolj hvaležna naloga in najbolj konkretna zadeva za vsakega, ki ima talent za zabavljanje. Če je zabavljanie zoper božjo previdnost na mestu, nam ni treba ugotovljati. Neki pregovor, ali kar je že, ki prav nič ne zaostaja za rečenico o Matiji, prav, da pil bi vsak hudič, plačal pa nič;

to se lahko razume tudi tako, da bi razbijal vsak..., kar si bo gotovo ubog! magistrat ali načelstvo — osvojilo v zagon. Saj moramo tudi magistrat zagovarjati, drugače si še lahko končno izobupa kaj naredi. Vsi so tako planili nanj kot ščurki na ocvirk in se še natančno premisli, da vse mestne poceste zlasti in bridkosti krije prav za prav le sneg ali jug, a ne magistrat, ki ni naročil ne enega ne drugega. Če magistrat snega ne posbere s cest, pa to stori iz izvestnega razloga, ki je vsekakor opravljčiji ter upravitven. Za netlakovane ceste je namreč treba od časa do časa več ali manj grmoza, da se z njim zacelijo rane. Toda z nabavo odnosno dostava gramoza so stroški, ki so pozimi nepotrebeni, zdaj, ko se imamo sneg — s katerim se še mnogo bolje zacelijo cestne rane, brez vseh stroškov. Če je brozga po trotoarjih, pa tudi ni krivda magistrata, nego hišnih posestnikov. Pešci pa itak nimajo na cestah nobenega opravka — torej? Čemu nerganje?

Toda ne gre za vse to, govorimo le o Matiji — ustrezči nam mora, pomagati vsem, magistratu, hišnim posestnikom, nergačem pa zavezati jezik, to je gotovo danes najlepša želja in najbolj prikladno vočilo. Ker pa tudi želimo kot bogaboboči Slovenci, da bi ne trpel Matijin ugled ter da bi se boj utrdil njegov sloves, zato pričakujemo, da se bo Matija odrezal kot se spodobi ter ne bo pustil na cedilu našega dragocenega reka, kar bi ne bilo zanjo niti malo častno.

Kdor pa ljubi količaj naš milji rod, mu je gotovo vse naše narodno bogastvo s pregovori, z običaji, s slanimi narodnimi izraziti — zelo pri srcu, zato bo veden tudi ceniti rek o Matiji, četudi bi ves današnji dan spaval kot jih je že nešteto — k vratu po vodi z vsemi željami, upi in prerokbami. Pregovori so vendar narodni zaklad, četudi eden poleg vsega siromaštva. In ker so zaklad, zato jih je treba pri vsaki prilici proslavljati. Danes se nam zato nudi prekrasna prilika. Zakaj skrivamo tako ljubosumno svoje narodno bogastvo pred svetom? Nai se divi svet našim pregovorom, morda bo to še kaj neslo našemu milemu rodnu. Pregovor, rekv, gotovo niti nima drugi narodi, ali pa ne takšniki kot so naši, ki spadajo menda med narodne umetnine ali poezijo in filozofijo. Pregovori imajo vendar že zaradi tega neprerečljivo vrednost, ker jih nihče več ne producira; pregovori so se dandasne prelevili v aforizme, in še ti so silno redki, kot pač vse, kar je pametnega, sicer se pa ne ve, ali so aforizmi semešnice ali pregovori. Greb se nam mora zdeti potem takem zanemarjanje tega narodnega zaklada, četudi nič ne nese, če bi zbiranje pregovorov neslo, najbrž bi bilo tega blaga mnogo več. Zato je tudi tako prav kot je.

Na koncu je še treba povedati, kaj so prav za prav pregovori, da bi jih kdno ne smatral za kaj pregrešnega ter se končno klijub dobremu namenu pohujšal. Pregovori so torej besede, s katerimi se ljudem najlaže pove po ovinkih to, česar jim ne moremo naravnost in sploh se s prego-

vorji lahko marsikaj pove pametnega, če ne nespametnega, rešičnega, če ne kaže lagati. S tem pa ni rečeno, da pregovori niso kaj drugega.

Kako se bo izkazal Matija in naš pregovor, se bo lahko natančno ugotovilo še drevi. Zato pa pravimo začenkat samo, da Matija razbija, če ne led, pa kaj drugega, če se v Ljubljani še sploh lahko kaj razbije, ker je že vse razbito in počeno...

Admiral Guepratte na poti skozi Ljubljano

Ljubljana, 24. februarja.

Snoči ob 23.30 se je priprjal v Ljubljano z orijentekspresom admiral Guepratte, eden najslavnnejših francoskih vojskodvodij in največjih prijateljev jugoslovenskega naroda. Na glavnem kolodvoru so se zbrali francoski konzul g. Neuville s konzularnim osobjem, podban dr. Pirkmayer, župan dr. Dinko Puc in kot zastopnika tukajšnjega francoskega instituta profesor dr. Pretnar in tajnik prof. Deleta. Admiral je sprejel predstavnike načina, ki jih je sestavljalo tudi gospodarju Čošu in njegovi ženi Pavli. Dervarič je dal 4 kokoši Čošu na račun najemnine. Dervarič je ukradel Franu Srebot, železniškemu uradniku 7. Valentina Jančigaju 4, dr. Milavcu 2, Teziju Poželen 4, Franu Bizjanu 9, Ljubljini Kezele 7, Pavli Nabernik 5 in Ivanka Osojnik 6 kokoši v skupni vrednosti 2330 Din.

Dervarič je bil zelo izurjen kokošar.

Kokoši je kraljev ponoči deloma iz zaklenjenih, deloma iz nezaklenjenih kurnikov.

Pred malim kazenskim senatom, kateremu je predsedoval s. o. s. Mladič, so se danes morali zagovarjati Korle Dervarič zaradi zločina in prestopka tatvine, Josip Čoš zaradi nagovaranja k tatvini, a njegova žena Pavla Čoš in Justina Škola zaradi prikrivanja tatvine odnosno ukradenih stvari. Prvi obtoženec je tatvine priznal, a je zvrnila krivdo na drugega obtoženca, češ da ga je ta nagovarjal, naj kralje kokoši. Drugi obtoženec je to odločno zanikal in priznal samo, da je enkrat prejel od Dervariča 4 kokoši na račun najemnine. Obe obtoženki sta priznali, da sta vedeli za ukradene kokoši.

Obsojeni so bili: Karol Dervarič na 7

mesecev strogega zapora, v izgubo časnih državljanskih pravic za dobo 2 let in v plačilu odškodnine, Josip Čoš samo

zradi prikrivanja tatvine na 1 meseč strogega zapora, v plačilo 120 Din denarne kazni odnosno še 2 dni zapora, Pavla Čoš na 10 dni strogega zapora in v plačilo 120 Din denarne kazni, toda se pogojno za dobo 2 let in Justina Škole na 2 mesece strogega zapora in v plačilo 360 Din denarne kazni odnosno še nadaljnih 5 dni zapora.

Tatovi kokoši pred sodiščem

Ljubljana 24. februarja.

Stanovalcem ob Vodovodni cesti in sploh na severni strani mesta so lani od novembra do januarja letos neprestano izginjale kokoške. Kokošjega tatu pa niso mogli izsečiti. Naposled se je stražnik Simou Hlebec vendarje posrečio iztakniti skrivališče, kamor so kokoške izginjale. V bližici betonskega delavca Jožeta Čoša sta stanovala Karol Dervarič, rojen 4. februarja 1902 v Presečki vasi, občina Križevci pri Murski Soboti, in njegova žena Justina Škola, po poklicu kuvarica, ki se je zlasti razumela na pečenje kokoši in na kokoško »zupco«. Dervarič je zadev novembra krasti kokoši. Nosil jih je svoji Justinci, ki jih je lepo pekla in poslujal tudi gospodarju Čošu in njegovi ženi Pavli. Dervarič je dal 4 kokoši Čošu na račun najemnine. Dervarič je ukradel Franu Srebot, železniškemu uradniku 7. Valentina Jančigaju 4, dr. Milavcu 2, Teziju Poželen 4, Franu Bizjanu 9, Ljubljini Kezele 7, Pavli Nabernik 5 in Ivanka Osojnik 6 kokoši v skupni vrednosti 2330 Din.

Dervarič je bil zelo izurjen kokošar.

Kokoši je kraljev ponoči deloma iz zaklenjenih, deloma iz nezaklenjenih kurnikov.

Pred malim kazenskim senatom, kateremu je predsedoval s. o. s. Mladič, so se danes morali zagovarjati Korle Dervarič zaradi zločina in prestopka tatvine, Josip Čoš zaradi nagovaranja k tatvini, a njegova žena Pavla Čoš in Justina Škola zaradi prikrivanja tatvine odnosno ukradenih stvari. Prvi obtoženec je tatvine priznal, a je zvrnila krivdo na drugega obtoženca, češ da ga je ta nagovarjal, naj kralje kokoši. Drugi obtoženec je to odločno zanikal in priznal samo, da je enkrat prejel od Dervariča 4 kokoši na račun najemnine. Obe obtoženki sta priznali, da sta vedeli za ukradene kokoši.

Obsojeni so bili: Karol Dervarič na 7

mesecev strogega zapora, v izgubo časnih državljanskih pravic za dobo 2 let in v plačilu odškodnine, Josip Čoš samo

zradi prikrivanja tatvine na 1 meseč strogega zapora, v plačilo 120 Din denarne kazni odnosno še 2 dni zapora, Pavla Čoš na 10 dni strogega zapora in v plačilo 120 Din denarne kazni, toda se pogojno za dobo 2 let in Justina Škole na 2 mesece strogega zapora in v plačilo 360 Din denarne kazni odnosno še nadaljnih 5 dni zapora.

Dervarič je bil zelo izurjen kokošar.

Kokoši je kraljev ponoči deloma iz zaklenjenih, deloma iz nezaklenjenih kurnikov.

Pred malim kazenskim senatom, kateremu je predsedoval s. o. s. Mladič, so se danes morali zagovarjati Korle Dervarič zaradi zločina in prestopka tatvine, Josip Čoš zaradi nagovaranja k tatvini, a njegova žena Pavla Čoš in Justina Škola zaradi prikrivanja tatvine odnosno ukradenih stvari. Prvi obtoženec je tatvine priznal, a je zvrnila krivdo na drugega obtoženca, češ da ga je ta nagovarjal, naj kralje kokoši. Drugi obtoženec je to odločno zanikal in priznal samo, da je enkrat prejel od Dervariča 4 kokoši na račun najemnine. Obe obtoženki sta priznali, da sta vedeli za ukradene kokoši.

Obsojeni so bili: Karol Dervarič na 7

mesecev strogega zapora, v izgubo časnih državljanskih pravic za dobo 2 let in v plačilu odškodnine, Josip Čoš samo

zradi prikrivanja tatvine na 1 meseč strogega zapora, v plačilo 120 Din denarne kazni odnosno še 2 dni zapora, Pavla Čoš na 10 dni strogega zapora in v plačilo 120

G. G. Norris.

62

Vroča kri

Roman.

XVII.

Johnov okrogli, bledi obraz z velikimi, belimi zobmi se je zdel Zeldi skoraj lep, ko ga je zagledala v množico čakajočih na Grand Central Station. Poti od vlaka do podzemne železnice ni hoteli biti konec. Kolodvor so prenavljali in prezidavali. Napotila se je z množico s kolodvora in hudo ji je bilo, ko je spoznala, kako slab je še. Komaj je nosila ročni kovčeg. Ko je stačila pri Johnu, je postavila kovčega na tla, padla Johnu okrog vrata, v njegovo okorno narocje, in krk, napol smeh, napol stokanje, se ji je izvil iz grla.

Gospodična Zelda... Kar verjeti ne morem, da ste res vi. Kdo bi si mislil!

Se vedno stari, nerodni John, toda bio je prijetno nasloniti se na njegova široka prsa in čutiti njegov očetovski objem. Solze so ji stopile v oči.

Ah, John, nikar ne skrbite zame. Saj se mi godi zdaj cisto dobro.

Njegove debele ustnice so si zmanj prisadale, da bi izpregovorile ves zmuden kakor običajno je stal pred njo.

Pojdiva, John. Vzemite moj kovčeg... Brrr, kako je mrzlo!

Govoril je o vremenu; zima da je zelo luda, snega in ledu je mnogo. Tu pa tam se je ustavil njegov pogled na njeno bledem, izmučenem obrazu.

Gotovo sem podobna strašilu, kajne, John?

Ne, gospodična Zelda — ne. Vi — vi ste vedno lepi, toda tako suhi, tako bolejni se mi zdite, da sem vas komaj spoznal.

No, torej, — je dejala in govorila je enako sebi kakor njemu, — zdaj sem zoper prosta in tam, kamor spadam. Boste videli, kako hitro si bom opomogla... Ah, John, če bi vedeli, iz kakšne bede ste me rešili! Da sem danes še živa in tu, se moram zahvaliti vam...

In madame.

Madame, seveda. Kako se pa kaj počuti?

Vedno enako. Težko hodi in slabo vidi. Po cele dneve presedi v naslanjaču in za gospodinjstvo se komajše zmeni.

Kaj pa je prav za prav?

Zdravnik pravi, njeni bolezni »trombose« ali tako nekako.

Da, da, že vem. Saj nisem bila zaman tri mesece v bolnici! Nimate pojma, kako grozno je bilo to.

Toda gospodična Zelda, zakaj mi niste že prej pisali? Zakaj se niste mi oglašili? Dolge mesece duha ne skrba. Potem so prisla moja pisma nazaj. Niti pojma nismo imeli, kaj se je z vami zgodilo in bali smo se že za vas.

Pojdiva zdaj, — je dejala in ga potegnila za rokav. — Opravila bova hitro. Prav za prav bi lahko stekla, — je nadaljevala zamišljeno. — Saj je čisto blizu.

Ne, ne, gospodična Zelda, to ne gre. — Saj ste — ste še preslabi.

Kako prijetna ji je bila zavest, da zopet nekdo skrbi za njo.

— Ah, John, — je dejala in ga počala po roki. — Imenitem decko ste.

Zardel je, toda Zelda njegove zadrege ni opazila.

— John, to je bil gotovo vaš zadnji denar, ki ste mi ga poslali.

— Večino je dala madame in pa — in pa, saj veste, da imam bogato sestro.

— Kdorkoli je pač dal denar, dela bom na vso moč, dokler dolg ne bo plačan.

— To... to vendar ne gre, gospodična Zelda; to je bilo da-ri-lo. Rabili smo vas tu. Madame me je poljubila na lica, ko sem ji predlagal vas. Govorila je že dolgo o tem, da bo treba dobiti nekoga, ki bo vodil gospodinstvo, pa sem omenil vas, to je vse... Toda pisali bi nam bili res lahko že prej.

— Imate še vedno isto sobo, John? In — če smem vprašati — ali se še vedno ukvarjate z zagonetnimi posli za zaprtimi vrati?

Zopet je zardel in na obrazu se mu je poznala zadrega. Vščipnila ga je v roko.

— Ah, pustite to, John. Saj nikogar ne briga, kaj počenjate. Najbrž ponarejate denar. Policija vas nekega dne zasati, potem pa pride vse na dan... Ah, kako lepo je bila zopet tu, John. Newyork! O, kako ljubim to mesto! Če bi vedeli, kako sem hrepnela zadnje čase po Newyorku!

Na Sixth avenue sta prestopila.

— Kaj — kaj se je pa zgodilo z Georgom, gospodična Zelda? — je vprašal njen spremljevalec v hipu iztreznenja. — Kje pa je zdaj?

— Niram pojma. Dobil je drugo, ki nastopa v varijetetu z njim, toda v »Orpheu« ne gostujeva več. Zdaj sploh nikjer ne nastopa. Prebrala sem vse gledališke liste od začetka do konca, toda njegovo ime ni bilo nikjer omenjeno.

— Je vam težko misliti nanj, gospodična Zelda?

Njegov glas je zvenel čudno. Ubogi John! Se vedno se je mučil.

— Ne, prav za prav ne, — je odgovorila zamišljeno. — Skrbi me še vedno, kako in kaj je z njim, in vprašujem se, če kaj misli name, če me po greši ali če hrepneti po meni. Drugače me pa George Selby nič več ne znamima. Crtala sem ga iz svojega življenja, nikoli, nikoli več in pod nobenim pogojem ne bo igral v njem nobene vloge. Želim mu obilo sreče, uspehov in zadovoljstva, toda pod nobenim pogojem se ne vrnem k njemu... Ne, John, zdaj hočem živeti svoje življenje. To je moja edina častilnost. Biti hočem samostojna, od nobenega moškega nočem biti odvisna. Moški... območnik je, zrnajala otočno z glavo in nadaljevala: — Vi ste edini poštnejak med njimi, John. Nikoli ne bom pozabila vašega prijateljstva, vse življenje vam bom hvaležna za to, kar ste storili zame.

— Pojdila zdaj, — je dejala in ga potegnila za rokav. — Opravila bova hitro. Prav za prav bi lahko stekla, — je nadaljevala zamišljeno. — Saj je čisto blizu.

— Ne, ne, gospodična Zelda, to ne gre.

Saj ste — ste še preslabi.

Kako prijetna ji je bila zavest, da zopet nekdo skrbi za njo.

— Pojdila zdaj, — je dejala in ga potegnila za rokav. — Opravila bova hitro. Prav za prav bi lahko stekla, — je nadaljevala zamišljeno. — Saj je čisto blizu.

— Ne, ne, gospodična Zelda, to ne gre.

Saj ste — ste še preslabi.

Kako prijetna ji je bila zavest, da zopet nekdo skrbi za njo.

— Pojdila zdaj, — je dejala in ga potegnila za rokav. — Opravila bova hitro. Prav za prav bi lahko stekla, — je nadaljevala zamišljeno. — Saj je čisto blizu.

— Ne, ne, gospodična Zelda, to ne gre.

Saj ste — ste še preslabi.

Kako prijetna ji je bila zavest, da zopet nekdo skrbi za njo.

Otroci, ki so jih „vzgojili“ volkovi

Nekaj primerov, ko so volkovi ugrabili otroke in jih držali v svojih brlogih

Gotovo so mnogi čitali krasno knjigo angleškega pisatelja Rudolfa Kiplinga »Knjiga džungle in se spominjava dogodivščine z Mauglim. Te zgodbe si pisatelj ni izmisliš za zabavo citateljev, temveč je porabil za njih avtentične vire, ki jih je dobil deloma pri domačinih, deloma pa pri Evropljih, živečih v Indiji. Takih primerov je več in potrjujejo jih ljudje, katerim lahko verjamemo. Za resničnost zgodbe, o kateri bomo govorili, jamči škof H. Pakenham Walsh s škofovskega kolegija v Kalkutti.

Prebivalci vasice Godamuri v Benigaliji so nehalni hoditi po neki stezici v džungli, ker so bili prepričani, da bi planili na otroke in ju raztrigli z zobmi. Čez poldruge leto je mlajša deklica v sirotišnici umrla, ne da bi nastala na njej kakršnakoli izprememba, starejša deklica, ki je dobila pri krstu ime Kelema, je pa starca sedaj 18 let; naučila se je hoditi pokonci in rabiti roke, vendar pa še zdaj raje sedi na tleh, kakor na stolu. Njen obraz je brez izraza, nikoli se ne smie, niti ne plaka in sploh ne kaže nobenega človeškega instinkta. Njeno največje veselje je stisniti se kam v teman kot in spati.

Sredni preteklega stoletja je angleška vladavina poslala v Indijo polkovnika Sleemannu, da bi zatrl razne grde običaje domačinov. Polkovnik je posestil nad 100 indijskih naselbin v džungli in ko se je vrnil, je napisal podrobno poročilo o šestih primerih, ko so volkovi odvleklki v »vzgojili« otroke. V vseh primerih se podrobnosti ujemajo s tem, kar je povedal misijonar Jal Singh. Energična deklica — volka so ujeli vojaki polkovnika Sleemannia in imeli so ga zapretega v kletki 6 let. Nazadnje se mu je vendarle posrečilo pobegniti nazaj v džunglo. V zapiskih evropske sirotišnice v Sekandri v Agri so navedeni še nekateri taksi primeri. Neki pastir je opazil blizu reke volkulje s tremi mladiči in čudnim bitjem, podobnim opici. Očividno je šlo za otroka, ki so ga pozneje res izselili in ujeli. Srdito se je branil, zlasti ko je viden spotoma volilne v skalah. Nič se ni izpremenil med ljudmi in kmalu je umrl.

Neka indijska mati je delala na polju in položila je sinčka na travo. Otrok je brez sledu izginil in čez leto dni so videli vaščani volkulje z mladim in čudnim, napol človeškim bitjem. Škof Pakenham Walsh in misijonar Jal Singh sta sklenila molčati o čudnih najdbi, misleč, da bi bili deklici za vse življenje zaznamovani, če bi se raznesla vest, da sta bili najdeni v jami z mladimi volkovimi. Pozneje je pa spoznal deklici domači zdravnik in vest se je hitro razširila tako, da je škof spoznal, da bo najbolje pojasnit zadevo v angleško-indijskem tisku, kar se je tudi zgodilo. Misijonar Jal Singh je pravil, da je trajalo zelo dolgo, predno sta se deklici naučili stati pokonci. Kolena in komolce je pokrivala trda rožena koža, rok sploh nista rabili in najbrž bi bile pozneje sploh okrnjene. Dali so jima oblike, pa sta jo z zombi raztrgali in na žimnicah nista hoteli spati. Prinesti so jima moralni slame, da sta si napravili ležišče. Slamo sta nosili v zobe. Dolgo sta jedli samo surovo meso, kosti sta pa

glodali kakor psi. Sploh sta se vedeli, kakor živali. Vodo ali mleku sta lokalni posode z jezikom in če sta lažni, sta tulili. Njun vonj je bil tako dobro razvit, da sta zavohali meso, čeprav je bilo daleč.

Moralni so ju celo vtakniti v kletko, kakor divjo zver, kajti batil se je bilo, da bi planili na otroke in ju raztrigli z zobmi. Čez poldruge leto je mlajša deklica v sirotišnici umrla, ne da bi nastala na njej kakršnakoli izprememba, starejša deklica, ki je dobila pri krstu ime Kelema, je pa starca sedaj 18 let; naučila se je hoditi pokonci in rabiti roke, vendar pa še zdaj raje sedi na tleh, kakor na stolu. Njen obraz je brez izraza, nikoli se ne smie, niti ne plaka in sploh ne kaže nobenega človeškega instinkta. Njeno največje veselje je stisniti se kam v teman kot in spati.

Sredni preteklega stoletja je angleška vladavina poslala v Indijo polkovnika Sleemannu, da bi zatrl razne grde običaje domačinov. Polkovnik je posestil nad 100 indijskih naselbin v džungli in ko se je vrnil, je napisal podrobno poročilo o šestih primerih, ko so volkovi odvleklki v »vzgojili« otroke. V vseh primerih se podrobnosti ujemajo s tem, kar je povedal misijonar Jal Singh. Energična deklica — volka so ujeli vojaki polkovnika Sleemannia in imeli so ga zapretega v kletki 6 let. Nazadnje se mu je vendarle posrečilo pobegniti nazaj v džunglo. V zapiskih evropske sirotišnice v Sekandri v Agri so navedeni še nekateri taksi primeri. Neki pastir je opazil blizu reke volkulje s tremi mladiči in čudnim bitjem, podobnim opici. Očividno je šlo za otroka, ki so ga pozneje res izselili in ujeli. Srdito se je branil, zlasti ko je viden spotoma volilne v skalah. Nič se ni izpremenil med ljudmi in kmalu je umrl.

Neka indijska mati je delala na polju in položila je sinčka na travo. Otrok je brez sledu izginil in čez leto dni so videli vaščani volkulje z mladim in čudnim, napol človeškim bitjem. Škof Pakenham Walsh in misijonar Jal Singh sta sklenila molčati o čudnih najdbi, misleč, da bi bili deklici za vse življenje zaznamovani, če bi se raznesla vest, da sta bili najdeni v jami z mladimi volkovimi. Pozneje je pa spoznal deklici domači zdravnik in vest se je hitro razširila tako, da je škof spoznal, da bo najbolje pojasnit zadevo v angleško-indijskem tisku, kar se je tudi zgodilo. Misijonar Jal Singh je pravil, da je trajalo zelo dolgo, predno sta se deklici naučili stati pokonci. Kolena in komolce je pokrivala trda rožena koža, rok sploh nista rabili in najbrž bi bile pozneje sploh okrnjene. Dali so jima oblike, pa sta jo z zombi raztrgali in na žimnicah nista hoteli spati. Prinesti so jima moralni slame, da sta si napravili ležišče. Slamo sta nosili v zobe. Dolgo sta jedli samo surovo meso, kosti sta pa

posestovala. Nekaj primerov, ki so vse vzamejo v najem, event. v kakem industrijskem podjetju. Ponudbe pod »Delavnica 890« na upravo »Slov. Narod«.

PROSTORI ZA DELAVNICO

se vzamejo v najem, event. v kakem industrijskem podjetju.

Ponudbe pod »Delavnica 890«

na upravo »Slov. Narod«.

na upravo »Slov. Narod«.